

No: 1649 – Menş e Adı

DEREBUCAK GEMBOS ŞEKER FASULYESİ

Tescil Ettiren

**SINIRLI SORUMLU GÖYNEM TARIMSAL KALKINMA
KOOPERATİFİ**

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 08.12.2021 tarihinden itibaren korunmak üzere 10.10.2024 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1649
Tescil Tarihi	: 10.10.2024
Başvuru No	: C2021/000509
Başvuru Tarihi	: 08.12.2021
Coğrafi İşaretin Adı	: Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi
Ürün / Ürün Grubu	: Fasulye / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Sınırlı Sorumlu Göynem Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Tescil Ettirenin Adresi	: Göynem Mahallesi Derebucak KONYA
Coğrafi Sınır	: Konya ili Derebucak ilçesi
Kullanım Biçimi	: Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi ibaresi, aşağıda verilen logo ve menşe adı amblemi ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi ibaresi, aşağıda verilen logo ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi, Konya ili Derebucak ilçesinde yetişen *Phaseolus vulgaris sp.sphearicus* alt türü şeker fasulye olup üretimi, her yıl hasat edilen şeker fasulyesinin iri ve uniform tanelerinin tohumluk olarak ayrılması suretiyle yapılır. Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi ismini bölgedeki yoğun olarak yetiştirilmekte olduğu Gembos Ovasından ve ilçe isminden almıştır.

Derebucak Gembos Şeker Fasulyesinin taneleri mat, kırık beyaz, iri ve yuvarlaktır. Tane kabuğu damarlı yapıdadır. Fasulye kapsülleri ipliksiz (kılıksız) olup hasat zamanına yakın kapsülünde pembe-kırmızı renk tonlarında lekelenmeler oluşur. Büyüme şekli tam sarılıcı, yapısı uzun çalimsı ve yaprak rengi açık yeşildir. Bitki boyu 1,3-1,8 m uzunluğa ulaşır. Makine ile hasata uygundur. Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi yılda ortalama 200-250 kg arası verim verir.

Coğrafi sınırın çevreli olduğu dağlardan yağışlar ile ova tabanında biriken alüvyonlu toprak özellikleri, kapalı bir ova alanı olması, coğrafi olarak vadi özelliği göstermesi, yüksek rakımı, gece gündüz sıcaklık farkının normal şartlardan yüksek olması, ovanın vadi yapısı nedeni ile sürekli suretle rüzgâr alması, olgunlaşma döneminde hava sıcaklıklarının şeker fasulyenin yetiştirildiği diğer bölgelere göre erken düşmesi nedenleri ile yetiştirilmesi sırasında stres faktörlerine sıkça maruz kalan Derebucak Gembos Şeker Fasulyesinin aroması benzerlerinden farklıdır. Ayrıca Derebucak Gembos Şeker Fasulyesinin üretildiği bölge Akdeniz ile İç Anadolu Bölgesi arasında geçit bölgesi olduğundan sonbahar ayları yoğun yağış alması tanelerinin dolgun-iri olmasını sağlar.

Tablo: Derebucak Gembos Şeker Fasulyesinin biyolojik, morfolojik ve teknolojik özellikleri

Biyolojik ve Morfolojik Özellikler	
Çıkış Süresi (gün)	8 - 10
Çiçeklenme Süresi (gün)	53 - 64
Bakla Bağlama Süresi (gün)	60 - 70
Vejetasyon Süresi (gün)	110 - 120
Bitki Boyu (cm)	110 - 150
İlk Bakla Yüksekliği (cm)	15 - 18
Bitkide Bakla Sayısı (adet/bitki)	15 - 22
Baklada Dane Sayısı (adet/bitki)	5 - 8

Bin Dane Ağırlığı (g)	440,1 - 595,4	
Dekara Verim (kg/da)	200 - 250	
Teknolojik Özellikler	En az	En çok
Kuru Ağırlık (g)	36,5	42,5
Yaş Ağırlık (g)	76,42	83,02
Su Alma Kapasitesi (g/tane)	0,32	0,5
Su Alma İndeksi (%)	2,78	3,38
Kuru Hacim (ml)	56	60
Islak Hacim (ml)	121	135
Şişme Kapasitesi (ml)	1,14	1,25
Şişme İndeksi (%)	3,3	3,7
Pişme Süresi	34	44
Protein Oranı (%)	21,83	26,63

Üretim Metodu:

Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi üretimi için sonbaharda toprak 25-30 cm derinliğinde sürülür. İlkbaharda toprak tava geldiğinde 25-30 cm derinlikte pullukla sürüldükten sonra toprak frezesi ile keseksiz hale getirilerek tohum yatağı hazırlanır. Taban gübresi olarak 3-4 kg saf azot ve 5-8 kg saf fosfor olacak şekilde gübreleme işlemi gerçekleştirilir. Mayıs ayında hazırlanan arazilere haziran ayının sonuna kadar mibzer ile 8-10 kg/da tohum olacak şekilde, denetim ekibinin onayında ve gözetiminde bir önceki yıldan elde edilmiş olan 9-12 mm çapta yuvarlak şekilli ve uniform olarak seçilmiş Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi tohumlarının ekim işlemi gerçekleştirilir. Sıra arası 50-70 cm sıra üzeri 10-15 cm, ekim derinliği 3-5 cm olarak ayarlanır. Ekim ile hasat arası yaklaşık 110-120 gündür.

Mevsimsel yağışlara bağlı olarak ürün ekilişinden sonra tohumların çimlenerek toprak yüzeyine çıkışın sağlanması genellikle 8 ila 10 gün içinde tamamlanır. Yağış olmadığı dönemlerde çıkışın sağlanabilmesi için sulama gerekir. Yabancı ot mücadelesi için çıkış öncesi ekilişten 1-2 gün sonra ve çıkış sonrası 20-30 gün arasında yabancı ot ilaçlaması yapılır. Boğaz doldurma ve ot mücadelesi için 40-50 gün sonra ara çapası makine veya elle yapılır. Bitki boğaz kısmı en az 10-15 cm doldurulur. Çapadan sonra damlama sistemi çekilerek sulama ve gübreleme işlemi sezon boyunca devam eder. Sulama miktarı ve sayısı yağış durumuna göre değişmekle birlikte 10-15 gün aralıklar ile en az 6-7 kez sulama yapılır.

Ekimden itibaren 110-120 günlerde fasulye kapsülleri içerisindeki taneler yeterli dolgunluğa ulaştıktan sonra kapsül rengi pembe-kırmızı tonlarda alacalı renk aldığı dönemde elle ya da makine ile hasat yapılır. Tarlada kurumaya bırakılan yığınlar birkaç gün sonra alt üst edilir. Denetim ekibinin onayı ve gözetiminde eylül ayından ekim ayının sonuna kadar sağlıklı depolama ve paketleme için gerekli olan tanelerde %13 nem oranının sağlanabilmesi için tarlada kurutma işlemine devam edilir. Kuruyan yığınlar batöz adı verilen harman makinaları ile harman edilir. Bir sonraki yıl tohumluk olarak kullanılmak üzere 9-12 mm arası yuvarlak şekilli taneler uniform olarak çiftçiler tarafından kalitatif olarak duyu organları kullanılarak seçilerek ayrılır. Tohumluk olarak seçilen Derebucak Gembos Şeker Fasulyeleri 8,5 mm elekten geçirilmek sureti ile 9 mm ve üzeri çapta olanlar ayrılır. Denetim ekibinden en az iki üye onayında ve gözetiminde, en fazla %13 nem ihtiva eden ortamda çiftçilere ait depolarda daha önce hiçbir şekilde kullanılmamış çuvallara alınır mühürlenerek işaretlenir, çiftçi ve denetim ekibi tarafından tutanak düzenlenmek kaydı ile bir sonraki üretim sezonunda tohumluk olarak kullanılmak üzere saklanır. Ürünün piyasaya arzı aşağıdaki şekillerde gerçekleşir.

- Tüccarlara satılması durumunda her zamanda; ürünün yüklenmesi safhasında denetim merciinin gözetimi ve onayında tutanaklandırılarak, müstahsil makbuzunda ürünün ismi olan Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi ibaresinin bulunması kaydı ile satılır.
- Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi üretimi yapan çiftçilerin ürünlerinin kooperatifleri aracılığı ile işlenmesi ve piyasaya arz edilmesi durumunda her zamanda; tohumluk için ayrılan Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi için aynı şartlarda işleme tesisinde depolanması, işlenmesi, müstahsil makbuzunda ürünün ismi olan Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi ibaresinin bulunması, piyasaya arz edilen ürünlerde Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi logo ve menşe adı ambleminin bulunması, denetim merciinin denetiminde sağlanır.

- Ürün satışının sonraki yıla kalması durumunda her zamanda; tohumlukların depolama saklama şartları ile ayı şartlarda saklanması denetim merciiinin belgelendirmesi ile sağlanır.
- Derebucak Gembos Şeker Fasulyesinin tohum örneği, başvuru yapan S.S. Göynem Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin mevcudunda uygun şartlarda muhafaza edilmek sureti ile her daim bulundurulur.

Denetleme:

Denetimler; S. S. Göynem Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin koordinatörlüğünde, Sınırlı Sorumlu Göynem Tarımsal Kalkınma Kooperatifinden, Derebucak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden, Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden ve Bahri Dağdaş Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden ürün konusunda uzman birer kişinin katılacağı 4 kişilik denetim mercii tarafından yapılır. Yılda bir kez düzenli olarak yapılacak denetimler, ayrıca ihtiyaç duyulduğunda ve şikâyet halinde her zaman yapılır.

Denetime esas kriterlere aşağıda yer verilmektedir.

- Üretimde kullanılan tohumlukların uygunluğu;
- Mayıs-haziran aylarında tohum özelliklerinin uygunluğu;
- Mayıs-eylül arasında çapalama, sulama ve zararlılarla mücadelenin uygunluğu;
- Eylül ayında hasat edilen ürünün özelliklerinin, depolama koşullarının ve piyasaya arz koşullarının uygunluğu;
- Derebucak Gembos Şeker Fasulyesi ibaresinin, logosunun ve menşe adı ambleminin kullanımının uygunluğu.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.